

KRITIČNO MIŠLJENJE Z OSNOVAMI ARGUMENTACIJE - Vaje

1 ARGUMENTI

1.1 PREPOZNAVANJE ARGUMENTOV

A. Nekateri izmed naslednjih primerov so argumenti, nekateri pa nič od tega. V argumentih določite premise in sklepe! Tam, kjer je to mogoče, si pomagajte s pokazatelji sklepanja.

1. Po šolskih hodnikih se je podilo polno podgan.
2. Kako lahko pospešimo razvoj slovenskega gospodarstva?
3. Vsi, ki dihajo, so živi. Peter diha, torej je živ.
4. Hiša je bila stara in umazana.
5. Pojdi študirat!
6. Kdor visoko leta, nizko pade.
7. V življenju moraš uspeti, saj si nadarjen in delaven.
8. Številni prebivalci Združenih držav Amerike ne vedo, ali je v Sloveniji mir ali vojna.
9. Trikotnik ABC je enakostranični. Torej merijo vsi njegovi notranji koti 60 stopinj.
10. Cilj znanosti ni odpreti vrata neskončni modrosti, ampak postaviti meje neskončni zablodi.
11. Večina Slovencev zna vsaj en tuj jezik. Petra je Slovenka, zato verjetno obvlada vsaj en tuj jezik.
12. Uh!
13. Ali je bil izpit iz logike težek?
14. Če bi se učil, bi izpit opravil. Ker pa si padel, se tudi učil nisi.
15. Mačka, ki mijavka, ne lovi miši.
16. Saj veš, da nikoli ne grem v posteljo preden film ni končan. In zato, ker filma še ni konec, še ne bom šel spat.
17. Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo.
18. Snežilo je in padlo je veliko snega. Tako je verjetno sneg kriv, da se nismo povzpeli na Pohorje.

19. Spojine zlata in argona verjetno ne moremo narediti niti v laboratoriju, kaj šele, da bi obstajala v naravi, ker je težko doseči, da bi argon reagiral s katerikoli elementom in ker tudi zlato najdemo le v redkih spojinah.

20. Inflacija se je bistveno zmanjšala, obrestne mere pa so se povečale. Tako je izposojanje denarja postalo zelo drago, saj izposojenega denarja ne moremo vrniti v tolarjih, ki niso nič več vredni.

B. V naslednjih primerih gre ponekod za argumente, ponekod pa za razlage. V argumentih določite premise in sklepe, v razlagah pa eksplanandum in eksplanans! Ugotovite tudi ali je razlaga dobra ali slaba!

1. Ptiči letijo po zraku zato, ker imajo močno voljo.
2. Ker je bilo poleti malo dežja, so kmetje utrpeli veliko škodo.
3. Če se ženske lišpajo, da bi naredile vtis, so nečimrne. Če pa se lišpajo, da bi pritegnile pozornost moških, so nemoralne. Ženske se lišpajo, da bi naredile vtis, ali pa, da bi pritegnile pozornost moških. Torej so ženske ali nečimrne ali pa nemoralne.
4. Bog je kot božiček za odrasle. Božiček je izmišljen, torej je izmišljen tudi bog.
5. Karničar je presmučal Everest zato, ker so mu bili bogovi naklonjeni.
6. Ali si nekaj izgubil ali pa to imaš. Rogov nisi izgubil, zato jih imaš.
7. Poslanec Klobasa ni bil ponovno izvoljen zato, ker mu volilci niso namenili dovolj glasov.
8. Slovenska nogometna reprezentanca je izgubila, ker je igrala skrajno nedisciplinirano.
9. Zdravniška ordinacija je ob sredah zaprta. Torej, danes ne more biti sredo, ker je bila zjutraj odprta.
10. Vsak dogodek na svetu je povzročen in določen z vsoto vseh predhodnih dogodkov. Tudi človeška dejanja so samo dogodki, zato je vse, kar se nam pripeti v življenju, vnaprej določeno že davno pred našim rojstvom.
11. Avtomobila sta trčila, ker je eden izmed voznikov za volanom zaspal.
12. Protitobačni zakon, ki je bil sprejet v državnem zboru, je nesmiseln, ker z njim ne moremo doseči zelenega učinka. Poleg tega vsebuje tudi nesmiselne prepovedi in je posledica lobiranja protitobačnih skupin.

13. Komunistični gospodarski in politični sistem je v Vzhodni Evropi propadel zato, ker je bil v primerjavi s kombinacijo demokratične politične ureditve in tržnega gospodarstva, značilno za kapitalizem, tog in neprilagodljiv.
14. Glede na to, da je Petra uradna kandidatka za ustavno sodnico, mora biti stara vsaj štirideset let. Prav tako mora imeti sodni izpit in ne sme biti v nobenem kazenskoopravnem postopku.
15. Če zavest ne obstaja, potem jaz nimam zavesti. Jaz pa imam zavest, kar kaže na to, da zavest obstaja. In če zavest obstaja, potem obstajajo stvari, ki niso znanstveno opazljive. Iz tega sledi, da obstajajo stvari, ki niso znanstveno opazljive.
16. Kozarec se ni razbil zato, ker je plastičen.
17. Slovenske uradnike ni težko navdušiti za delo v Bruslju, ker sta kakovost življenja in plača tam višji kot doma.
18. Nedeljski referendum ni uspel, ker so ljudje preveč pametni, da bi nasedli lažni propagandi.
19. Petra kljub delu z okuženimi ni zbolela za gripo, ker se je še pravočasno cepila proti njej.
20. Ljudje so po naravi ali dobri ali slabi. Če so ljudje dobri, potem zakoni niso potrebni, če so slabi, pa jih zakoni ne bodo odvrnili od zločinov. Torej zakoni ali niso potrebni ali pa so neučinkoviti.